

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt V. Quæ sit causa efficiens & finalis Raptus divini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Ubi Cajetanus prudenter advertit apparitionem imaginariam, quae frequentius in Rapto contingit, ex tribus posse provenire causis, scilicet ex voluntate imaginantis, ex commotione naturae sanae, vel aegrae, & ex commotione ab extrinseca causa, scilicet ab Angelo; interdum ex prima, interdum ex secunda, ita interdum ex tertia provenit.

Aegritudo autem dupliciter potest causare Raptum, aliquando hominem rapit absque alienatione à sensibus, ut expressè docuit D. Augustinus dicto cap. 12. Cum autem ait, aliqua vi morbi, ut in phrenetico; & per febrem accidere solet, ita corporaliū rerum in spiritu exprimuntur imagines; tanquam ipsi corporis sensibus corpora presententur, manente tamen etiam in sensibus corporis intentione, sic tunc videntur, quae in spiritu sunt imagines corporum; quomodo modum corpora ipsa per corpus: ita et simul cernatur, & homo aliquis praesens oculis, & absens alius spiritu tanquam oculis. Quam sententiam docuit etiam D. Thomas dicto art. 3. & ibi Cajetanus his verbis: Rursus, quia commotio & apparitio ista dupliciter se habet ad sensus exteriores quia scilicet quandoque retrahit ab eis, & quandoque non, ideo ad pleniorē doctrinam apposuit D. Thomas eam fieri quandoque comitantibus sensibus, quandoque autem cum alienatione à corporeis sensibus; aliquando verò aegritudo alienationem causat à sensibus, ut experientia docet, & tradit D. Thomas de veritate, quae 10. art. 9. in corpore.

Quae quidem doctrina communis est medicorum, imo experientia ipsa comprobatur, multos sanè videmus phrenetice laborantes, qui clausis oculis delirè loquuntur de visionibus imaginariis. Praeterea etiam multos conspiciamus eodem morbo affectos, praepeditis oculis videre se quam plurima affirmantes; ac demum alios, qui apertis oculis, quae adsunt omnia cernere, ac praeterea visio solus phantasia, aliquid quod non adest, putare se certo videre, imo etiam apertis oculis nihil videre, imaginatione ipsa interius errante circa spectabilia, nullo modo errandi principium ab oculis accipiens, ut optime docuit Valles libro 1. controversiarum capite 13. qui addit: quod oculo purissimo existente, cui tales reddantur imagines, quales res ipse sunt, affectionem tamen non sentiente anima, perinde tunc hominem se habere ac si esset eo tempore caecus; unde mens cum ab his, quae oculum hominis egrediuntur omnino est aliena, res alias fingere, ut faciunt dormientes, & caeci, qui delirant, quare potest errare imaginandi vis circa visibilia, etiamsi proprium cernendi instrumentum non patiatur.

Ex quibus conicio non esse de essentia raptus, à sensibus alienati, nam atreptiui, & phrenetici vident, tangunt, & loquuntur, sed quod ita sint à sensibus abstracti, & averli, ut illorum utra, & exercitio perfecte careant; quamvis ipsi sensus illi permancant; phrenetici enim salva vi sentiendi externa, vitium in imaginatione patiuntur, licet & alii sensibus externis laesit, ratio, & imaginatio minimè laeduntur, inter hos autem non parum discriminis vertatur; nam illi ex phrenetice, vel ex alia aegritudine imaginationis vi laesa non possunt habere perfectum iudicium circa operationes sensuum exteriorum, nec possunt habere eorum perfectum omnium sensuum, ita enim sunt rapti Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

& avocati ab infirmitate, sive à nimia imaginationis apprehensione, ut vix possint discernere objecta sensuum exteriorum, & sic decipiuntur, nam ut docet D. Thomas primà parte, quae 84. articulo 8. Iudicium ut perfectum sit debet reduci & resolvi ad sensus exteriores, hi verò cum habeant mentem sanam, ac imaginationem illatam, facillè judicant se habere sensus externos laesos, ut optime docuit Valles lib. 5. controversiarum supra.

Ex vehementi quoque corporis dolore similes etiam raptus causari solent. Solet enim aliquando doloris vehementia hominem ita à sensibus eripere, ut ferè nihil sensibus percipiat, Hanc sententiam confirmat Augustinus libro 12. ralis doct. super Genesim capite 17. exemplo cuiusdam pueri, qui cum dolorem acerrimum pateretur, ejaculabat vehementer cum iactatione membrorum mente sanctissima, sicut in cruciatibus corporaliū dolorum fieri solet. Deinde, inquit, inter voces suas abripiebatur ab omnibus sensibus, & iacebat patentibus oculis neminem circumstantium videntem, ad nullam sollicitationem se movens: Post aliquantulum evigilans, nec iam dolens, quem viderat indicabat. Hac Augustinus. Aliquando etiam cruciatus, & dolores ita hominem vehementer torquere solent, ut omnino à sensibus abstractus, nihil omnino mente percipiens quasi mortuus illo tempore quo affectio ista, sive paroxysmus durat, permaneat: aliquando verò animo non tam corporis dolore, quam spirituali poena, ita interius afficitur, ut ex vehementia poenae à sensibus avertatur: hanc verò raptus speciem non tam ab aegritudine, sive dolore naturali, quam ab ipso DEO immediate causari solere, fuisseque in beatissima Virgine huiusmodi ecstaticum, ac quandoque in aliis purissimis animabus inferius demonstrabimus.

Nec dubium videtur similes raptus posse causari ex vehementia aliarum passionum, ut ex amore etiam turpi, ex ingenti tristitia, ac praecipue ex melancholia, nec mirum; nam cum huiusmodi ecstasis ex corporali aegritudine provenire solet, passiones autem animi aegritudines sunt, & morbi quibus animus afficitur, non mirum si cum vehementes sint, hominem extra seipsum aliquando abducant; quare nomine infirmitatis intelligi debet quilibet defectus corporalis virtutis, qualis est transmutatio corporalis, quae impedit debitum usum imaginationis, quae frequenter sequitur ex vehementioribus passionibus, amoris, doloris, delectationis, & aliarum similium.

CAPVT V.

Qua sit causa efficiens, & finalis Raptus divini.

Conclusio est certa, divinum scilicet Raptum à solo DEO posse causari; quam docet D. Thomas 2. quae 13. art. 1. quae probat ea ratione, quia raptus est mentis humanae elevatio ab eo quod est secundum ipsius naturam in id, quod supra naturam vi superioris naturae facta; propria autem hominis, in quantum homo, operatio, est intelligere mediane imaginatione, & sensu, operatio enim ejus, quae solis intellectu habet, omnibus inferioribus praetermissis.

Similes

raptus ex vehementibus eripere, ut ferè nihil sensibus percipiat, Hanc sententiam confirmat Augustinus libro 12. ralis doct. super Genesim capite 17. exemplo cuiusdam pueri, qui cum dolorem acerrimum pateretur, ejaculabat vehementer cum iactatione membrorum mente sanctissima, sicut in cruciatibus corporaliū dolorum fieri solet. Deinde, inquit, inter voces suas abripiebatur ab omnibus sensibus, & iacebat patentibus oculis neminem circumstantium videntem, ad nullam sollicitationem se movens: Post aliquantulum evigilans, nec iam dolens, quem viderat indicabat. Hac Augustinus. Aliquando etiam cruciatus, & dolores ita hominem vehementer torquere solent, ut omnino à sensibus abstractus, nihil omnino mente percipiens quasi mortuus illo tempore quo affectio ista, sive paroxysmus durat, permaneat: aliquando verò animo non tam corporis dolore, quam spirituali poena, ita interius afficitur, ut ex vehementia poenae à sensibus avertatur: hanc verò raptus speciem non tam ab aegritudine, sive dolore naturali, quam ab ipso DEO immediate causari solere, fuisseque in beatissima Virgine huiusmodi ecstaticum, ac quandoque in aliis purissimis animabus inferius demonstrabimus.

loris ejaculabat vehementer cum iactatione membrorum mente sanctissima, sicut in cruciatibus corporaliū dolorum fieri solet. Deinde, inquit, inter voces suas abripiebatur ab omnibus sensibus, & iacebat patentibus oculis neminem circumstantium videntem, ad nullam sollicitationem se movens: Post aliquantulum evigilans, nec iam dolens, quem viderat indicabat. Hac Augustinus. Aliquando etiam cruciatus, & dolores ita hominem vehementer torquere solent, ut omnino à sensibus abstractus, nihil omnino mente percipiens quasi mortuus illo tempore quo affectio ista, sive paroxysmus durat, permaneat: aliquando verò animo non tam corporis dolore, quam spirituali poena, ita interius afficitur, ut ex vehementia poenae à sensibus avertatur: hanc verò raptus speciem non tam ab aegritudine, sive dolore naturali, quam ab ipso DEO immediate causari solere, fuisseque in beatissima Virgine huiusmodi ecstaticum, ac quandoque in aliis purissimis animabus inferius demonstrabimus.

Raptus divinus à solo Deo procedere potest.

Vid. nost. Dominici à SS. Trinitate Tom. 7. Bibliotheca Theologica lib. 7. sect. 7. cap. 4. missis

mittitur non est ejus in quantum est homo : sed in quantum in eo aliquid divinum existit ; tunc igitur à naturali modo suæ cognitionis transmutatur , quando à sensibus abstractus aliqua præter sensum inspicit : sed talis abstractio à sensibus , cum elevatione ad divina intuenda non potest fieri nisi virtute divina , igitur causa raptus est ipse DEUS.

Præterea confirmatur , quia ex sententia D. Augustini *lib. 10. de Trinitate cap. 4.* ad actum cujuslibet cognoscentis potentia requiritur intentio. Quare potentia sensitiva , & intellectiva in homine se invicem impediunt , unde quanto potentia sensitiva magis adheret suo objecto , tanto magis remissus est intellectus circa intelligibilia , ejuſq; puritas magis inclinatur per sensibilia , quibus indiget ad suam operationem , igitur necessarîo superiores potentia , ut percipiant divina , elevandæ sunt , & abstrahendæ ab usu . & exercitio inferiorum ; nam anima , quo magis à corporalibus abstrahitur , eò aptior redditur ad percipienda divina.

Pro majore verò hujus conclusionis explicatione notandum est ex D. Thoma *quest. 171. art. 1. ad tertium* , in raptu duo reperiri. Alterum est , quòd intentio mentis elevetur ad percipienda divina. Alterum est , quòd percipiat ipsa divina , hæc autem elevatio , ut idem D. Thomas *qu. 172. art. 4.* probat , requiritur quòd sit maxima divinorum contemplatio , maxima verò potentia elevatio ad percipienda divina in duobus consistit. Primò in aversione à sensibus. Hi enim distrahunt , atq; impediunt quietam ac vehementem contemplationem. Secundò in vehementi actuacione , sive attentione ad objectum à DEO revelatum , ex qua quidem applicatione , sive actuacione procedit , ut homo à sensibus elevetur , ut Auctor est D. Thomas de *veritate quest. 13. art. 1. in corpore*. Nam in raptu potissimum quòd DEUS operatur , est potentiam elevare , ac eam circa divinorum cognitionem ita actuare , ut ad eam per naturalem lequelem consequatur à sensibus aversio , sive abstractio , neque enim multiplicanda sunt absque necessitate miracula , quare non oportet aliam virtutem excogitare , ut anima à sensibus abstrahatur ; nam cum virtus animæ sit finita , ut supra diximus , parte superiori animæ vehementer circa aliquod objectum applicata , ad inferiores vires animæ intentio derivari nequit.

Hanc sententiam expressè docet D. Thomas de *veritate quest. 12. art. 9. in corpore* , & *2. 2. q. 173. art. 3.* ubi docet alienationem à sensibus in Prophetarum raptibus provenire , vel per aliquam causam naturalem , sicut per somnium , vel animalem , nempe ex nimia attentione ad intellectuabilia , vel imaginabilia , & in *solutione ad secundum* docet in Prophetis , propter vehementiam intentionis sequi alienationem à sensibus ; quòd quidem apertè provenit ex finita animæ virtute , quæ in una parte vehementer intentæ , in aliis necessarîo debet esse remissa , ut idem Angelicus Doctor ex mente Divi Augustini agens de raptu Divi Pauli docuit *secunda secunda questione 175. articulo 3.* Et latius de *veritate , questione 13. articulo 3. in corpore*.

Oportet autem naturalem assignare causam , ex qua in raptu sequatur à sensibus alienatio , D. Augustinus *libro duodecimo in Genesim capite decimo nono* , ex alienatione in somno contingente in-

fert eam , quæ in raptu solet evenire , hit verò à sensibus : Ita & ipsi anima contingere solet , ut ea vi alienatio deat , qua non per sensum corporis ei nuntiatur : exponit sed per incorporalem substantiam , & ita pergit , ut ut non discernat , utrum corpora sint , an similitudines corporum ; quòd aliquando à corpore , aliquando à spiritu procedit ; à corpore quidem naturalis vicissitudine , ut sunt visa somniantium ; dormire quippe à corpore est hominis : à spiritu verò cum omnino sanus , atque integro corpore in alienationem rapiuntur , ita ut penitus avertantur à sensibus corporum , nil per eos omnino sentientes. Et infra à *capite 20.* prosequitur dicens : Sed cum à corpore causa est , ut talia visa videntur , non ea corpus exhibet , neque enim habet eam vim , ut formet aliquid spirituale , sed sopito , aut perturbato , aut etiam in recluso vivere intentione à cerebro , qua dirigitur sentiendi motu. Et infra : Dormientibus quippe in cerebro conspicitur via sentiendi , qua intentionem ad oculos ducit , idcirco ipsa intentio in aliud aversa , cernit visa somniantium tamquam species corporales ad sine , ut sibi dormiens vigilare videatur , & non similia corporibus , sed ipsa corpora se intueri putent. Itaq; August. alienationem à sensibus in raptu sive ecclasi contingentem provenire docet , quòd consopitis viis , per quas intentio animæ derivatur ad sensus exteriores , per quam intentionem sentiendi viis eis communicatur , eo ipso vim sentiendi amittant , nec possunt percipere eo tempore sua objecta.

Augustinus verò non explicat modum , aut causam quare istæ viæ intercludantur , aut consopiantur , quæ ut clarius intelligantur ,

Notandum duxi , quòd cum anima det esse elementale composito , & ab ea tota ejus virtus emanet , & fluat , sensus etiam omnes potentioratione ab ea pendent in operando ; nam post receptionem specierum emissarum ab objectis , necessaria est aliquid virtus & activitas ab ipsa derivata , ut sensus seu potentia materiales valeant sensationes elicere , quia cum anima sit eminenter sensitiva , illiusque functiones exerceat in composito , quidquid anima sensitiva præstaret , necesse est , quòd rationalis præstet ; & quemadmodum intelligentia medio cælorum motu causat influxum cælestem in propinqua elementa , ut inde ad cunctas operationes inferiorum descendat , ac derivatur ; eodem ferè modo anima rationalis per applicationem suæ virtutis , necesse est , quòd communicet suam virtutem , & influxum potentis superioribus , qui inde ad inferiores derivatur , & eorum operationibus deservit. Hæc autem virtus , sive influxus animæ alio nomine dicitur *anima intentio*.

Unde fit in his , qui raptum , aut ecclasi patiuntur , qui (cum animæ virtus sive intentio sit limitata , & tota ad aliquam operationem potentia superioris sit omnino applicata) nil sensibus percipiunt , quàm vis ipsi sint applicata sensibilia , ex eo solum quòd præcipuis , & excellentibus operibus occupata anima nequeat minoribus providere.

Virtus autem ad hujusmodi sensationes requisita præter ipsius animæ attentionem , & applicationem , nihil est aliud , quàm spiritus quidam animales , qui è cerebro ad omnia instrumenta sensuum derivantur per quasdam vias & meatus , ipsaque instrumenta aptant , & disponunt , atque ad ipsorum operationes immediatè deserviunt .

Elevatio
intelle-
ctus ad
percipien-
da divina
in quo
consistat.

Causa,
quare in
raptu se-
nono
qui solet

Thom. I.

Oper. Spirit. II

In quantum aptant instrumenta sensuum, ut commodè percipiant, ac retineant species sensibiles, quas intelligens specular. Hi autem spiritus animales sunt, & producuntur in cerebro ex spiritibus vitalibus sublimioribus ascendentibus ad caput, qui etiam calidissimi sunt, ad ipsius cerebri frigiditatem aliquantum reparantur, & agitantur, ac ibi rati facti sunt subtiliores, & ad perfectissimas operationes aptiores, quibus deficientibus, omnino sensitiva operatio deficit. Unde cum in rapu clausa sunt viæ, siue meatus, ex eo quod intentio animi alibi sit applicata, quæ per ista itinera, & vias ad sensus solet derivari, consequens est, ut neque etiam spiritus animales consopitis his itineribus possint descendere ad vivificandos sensus externos. Intentio enim animæ, ut bene notavit Augustinus, est, per quam diriguntur sentiendi motus, id est, spiritus animales derivati à cerebro ad sensus.

Raptus
divinus in
quo con-
sistat.

Unde raptus divinus est ille mentis excessus, quo homo per violentiam quamdam à sensibus avellitur, & ad divinorum inspectionem, & amorem elevatur. Hæc autem violentia, qua anima à suis sensibus corporis alienatur, & quasi à corpore se jangitur, plena est amoris, atque formidinis, quare opus est magna animi fortitudine: nam ut Divus Thomas prima secunda questione 61. articulo 5. ex Macrobio docet fortitudinis purgatorie est, ut anima non terreatur propter excessum à corpore, & accessum ad superna; nec animo parum terroris infect, cum in se existens, nesciens quomodo, aut quâ ratione à suis sensibus abscissus, in quandam regionem peregrinam, sibi que penitus incognitam trahatur. In hoc autem posita est essentia raptus, quod anima contra modum sue nature innatum, ut per conversionem ad sensibilia, in rerum cognitionem feratur, & à sensibus alienata celeriter ad superiora tollatur; nam quamvis illa gratia ornata propensionem habeat, ut DEUM agnoscat, & diligat: ille tamen modus tendendi in DEUM sine adjutorio sensuum, & cum tanta spiritus vehementia est illi profusus novus, & à pusillitate naturalis conditionis omnino alienus; non aliter ac si homo, qui gradatim cœpisset in altissimam turrim ascendere repente per aera raperetur, ac multo majori celeritate, quam si volaret in summitate turris poneretur; sic anima timore concutitur, cum abique suo consensu, tamque præter naturam suam à sensibus abstracta, regionem illam lucis & divini amoris, quam antea nesciebat, tam mirabiliter ingreditur, quamvis postea accedentibus usibus, & exercitatione similibus raptum cessent timor & admiratio.

Subje-
ctum za-
ptus quod
fit.

Subjectum raptus, ut diximus in primo capite, est vis cognoscitiva, scilicet intellectus, & imaginatio; his enim potentiis quibus connaturale est per sensibilia ad intelligibilem cognitionem duci, violentia infertur, cum sopitus sensibus, ac sine ullo eorum usu anima ad divinorum contemplationem elevatur. Finis vero ut intellectus aptior fiat ad capienda divina, siue ad percipienda ea, ad quæ animus in vigilia facile non potest pervenire, quare raptus divinus frequenter coniungit propter necessitatem, ac infirmitatem, ut sic intellectus divinitus confortatus percipiat aliquod magnum intelligibile, quod non posset intelligere, nisi ab-

Thom. à Jesu Oper. Tom. II.

ma à sensibus avulsa, tota se converteret ad illud. Unde, ut eruditè notavit Abulensis 3. Regum capite primo. In rapto siue ecstasi concurrunt duo. Primum, quod sit revelatio alicujus magni, & excellentis intelligibilis. Secundum, Cessatio omnium operationum sensitivarum.

In rapto siue ecstasi duo concurrere solent.

Raptus ergo efficiens, & finalis causa est ipse DEUS; quare in rapto à DEO animus elevatur tantum in DEUM erigitur, quantum divino collustratus lumine eum cognoscit, ac tantum effere velcit, & exiit in superiora, quantum calore divino succensus in DEUM sustollitur, nec potest quis ad id, quod est superius, & infinitum ullo modo elevari, nisi virtute superioris & infiniti agentis attrahatur, & elevetur. Abulensis in Gaussem questione 400. finalem causam ecstasis explicat in hunc modum. Ad hoc solum fit ecstasi, ut intellectus ad plura intelligenda perveniat, quam sufficeret intelligere in vigilia. Et hoc est, propter quod rapti dicimus hujusmodi, scilicet quasi anima totaliter extra corpus fiat, ad hoc, quod non impedita per immixtionem ad corpus recipiat altissimam intelligibilia, qua non sufficit considerare dispersa existens, sufficit tamen unita, sed unitas per hoc, quod abstractitur rapta ad aliud. Quare ecstasis, vel raptus eo fit, ut anima quæ dispersa existens in multis operationibus non sufficit ad aliquod intelligibile altissimum, sufficiat quando unita fuerit ad accipiendum illud.

Et infra questione 401. profequitur idem Abulensis, DEUS autem facit istam ligationem, scilicet, ut ligatus naturalibus, & animalibus viribus, solutus maneat intellectus, & tunc est ecstasi. Et est intellectus multum elevatus ad intelligendum, id quod totus vigor anima collectus est ad solam intellectionem, & licet talis ligo non conveniat secundum naturam, scilicet ad conservandum esse animalis, convenit tamen ad aliquid, quod est supra naturam, scilicet ad cognoscenda aliqua, quorum cognitionem DEUS iudicat esse necessariam ad bonam habitudinem status spiritualis; & ideo natura non facit talem ligationem, tanquam non sibi necessariam; DEUS autem illam facit, tanquam necessariam ad ea, quæ ipsi intendit. Et istam ligationem vocat raptum, vel ecstasim, secundum Græcos, & non eam qua fit in somno.

Ex dictis colligamus raptus divini definitionem seu descriptionem: Raptus est actus supernaturalis, & vehemens alicujus potentie cognoscitivæ siue superioris, siue inferioris, circa aliquod divinum objectum, ad cuius activationem, siue vehementem applicationem sequitur à sensibus abstractio, & ad divinorum inspectionem, amoremque elevatio.

Dixi in definitione supernaturalis, ut raptum à naturali causa, nempe vel à nimia activatione imaginationis, vel ab aliis causis, nempe ab infirmitate, vel à demone proveniente, excluderem. Præterea addidi actus, seu vehemens applicatio alicujus potentie cognoscitivæ, siue superioris, siue inferioris, quia ex vehementi applicatione talis potentie, siue sit imaginationis, ut in D. Petro, qui ex visione illorum animalium, quæ in limbo viderat, extra sensus fuit raptus, (ut Actorum decimo legitur) siue intellectus, ut fuit raptus Divi Pauli, aut voluntatis raptus contingat; spiritum hoc enim naturale est animæ nostræ potentis; ut quando una nimis circa objectum ad aliquod suum intenditur, altera debilitetur, vel omnino à suis operationibus suspendatur, quod ex

Raptus
divini de-
scriptio.

Legend.
P. Joan.
à JESU
MARIA
cap. 6.
Theol.
mystic.
quihanc
traditio-
nis defini-
tionem:
Raptus
est eleva-
tio per
divinam
superna-
tionem.

cum ab-
tractio-
ne à sen-
sibus; quæ
luculenter
exponit,
cum va-
riis eius
causis,
subiecto,
& specie-
bus.

eo provenire dignoscitur, quod animæ nostræ
virtus sit maximè limitata, & finita. Quare cum
ejus virtus nimis intenditur, ac vehementer ap-
plicatur circa cognitionem & amorem objecti a-
licujus, necessariò fit, ut ab aliorum objectorum
apprehensione abstrahatur; ac proinde vel om-
nino cesset ab operatione circa alia, vel saltem de-
bilitetur. Unde provenire solet, quòd in raptu
homo à sensibus exterioribus, vel omnino alie-
netur, vel saltem magna ex parte abstrahatur.

CAPVT VI.

An à DEO violentia in Raptu anima infe-
ratur; sit aut non possit raptui resistere.

EXaminare oportet, an violentia, quæ dicitur
fieri à DEO, vi cognoscitivæ, abstrahendo
eam à naturali modo cognoscendi, verè possit
dici violentia, & an in potestate nostra sit hujus-
modi violentiæ resistere, hoc enim apud Docto-
res dubitatione non caret. Nam Cajetanus & alii
Auctores censent nullam creaturam posse pati à
DEO vim aliquam, sed absque ulla violentia om-
nia creata DEO obedire tenentur, quæ quidem
sententia sic probari potest. DEUS, qui auctor
naturæ est, nihil contra naturam facit, quia hoc
est unicuique naturale quod ab eo accipit, à quo
est modus omnis, & ordo naturæ; sed elevatio in
raptu fit à DEO, qui est Conditor naturæ huma-
næ; ergo non est contra naturam, sed potius se-
cundum naturam.

Duplex
datur en-
tis creati
operatio
naturalis.

Hæc tamen sententia apertè est contra Divum
Thomam *art. 1. hujus quæst. & de veritate quæst.*
13. art. 1. ubi docet, duplicem esse alicujus rei o-
perationem naturalem. Alteram in quantum est
hæc res, ut ignis, aut lapis, hoc est, quantum ad
naturam particularem: Alteram verò secundum
naturam universalem, ex quo infert, quòd, quam-
vis ista violentia sit naturalis secundum naturam
universalem rerum, quæ exposcit, ut inferiora à
suis superioribus moveantur, non tamen est na-
turalis secundum naturam particularem homi-
nis, quæ est intelligere mediante imaginatione, &
sensu, quod hac ratione in solutione ad secundum
probat dicta quæstione de veritate, quia ordo uni-
versalis causarum hoc habet, ut inferiora à suis
superioribus moveantur; sed omnis modus qui
fit in inferiori natura, ex impressione superio-
ris, sive in corporalibus, sive in spiritualibus, est qui-
dem naturalis secundum naturam universalem,
non autem secundum naturam particularem, nisi
quando à superiori sic imprimitur, ut ipsa impres-
sio sit ejus natura. Igitur ea, quæ à DEO in crea-
turis fiunt, possunt etiam dici violenta, si contra
naturam particularem fiant, ut in raptu. Hoc
confirmatur, quia homo contra DEUM trahen-
tem ipsum aliquando renititur, ita Loth Angelo,
à quo extrahatur de Sodomis, etiam resistebat;
aut sicut unus homo alteri ipsum trahenti etiam
resistere potest. Jacob enim cum luctaretur cum
Angelo ab eo detinebatur. Quare igitur non pos-
set idem cum ipso DEO facere, si contra ipsum
luctaretur.

Genes. 19.
6.

Majus quidem dubium est, an violentiæ à
DEO illatæ possit in raptu divina patiens, quis-
quis ille est, resistere. Cajetan. *prima parte, quæst.*
17. art. 7. docet posse aliquem raptui resistere, si
diutius ad oppositos mentis actus se toto conatu

transferat; nam tunc ab hujusmodi accidentibus
deseruntur, ut experientia, inquit, fide digna didi-
ci.

Pro hujus difficultatis solutione, suppono ex
Scriptura, duplex esse genus raptus, aliud corpo-
tis, aliud mentis; de raptu corporis habetur Da-
nielis 14. ubi refertur quomodo Angelus appre-
henderit Habacuc Prophetam, & portavit eum
in capillo capitis sui, posueritque eum in Babylo-
ne supra lacum. Et Genesis 5. dicitur, Enoch am-
bulavit cum DEO & non apparuit, quia tulit
eum DEUS. Et 4. Regum 2. de nostro Patre S. E-
LIA: & ascendit ELIAS per turbinem in caelum. Et citat. Bi-
A. 8. Spiritus Domini rapuit Philippum.

De raptu mentis Ezechiel. 3. capite, elevavit me
spiritus inter terram, & caelum, & adduxit me in
rusalem in visione DEI; atque Ezechielus 40. Facta est sub
super me manus Domini, & adduxit me illic, in visio-
nibus DEI. adduxit me in terram Israel. Itemque il-
lud Apocalypsis 1. Eui in spiritu in Dominica die.
Ei autem raptus in hoc conveniunt, quòd sicut
ille tollit hominem à loco in quo erat, & alio
transfert; ita & hic tollit animam, non quidem à
corpore, quod informat, sed ab operatione sen-
suum, & ad cœlestia capelcenda erigit. Conve-
niunt præterea, quòd sicut raptui corporis, ita ne-
que raptui mentis, quo spiritus Prophetarum vel
aliorum divinitus sustolluntur, nequit quiescere.

Raptus deinde mentis dividi etiam potest in
raptum fortuitum, qualis fuit Divi Pauli, cum rap-
tus fuit in tertium cœlum: & in raptum volun-
tarium. Raptum fortuitum vocamus, cum anima
ipsa nesciente, neque cogitante, à DEO de depen-
dente celerrimeque rapitur, ut audiatur, vel videatur
vina spectaculo; similes fuere Prophetarum, ac
aliorum plurium Sanctorum raptus; quia cum hi
ex divina præordinatione contingerent, quis divi-
næ voluntati resistere poterit. Maximè sit tanta sit
divinæ inspirationis, sive illustrationis vis, ut non
solum animam extra se agat; sed & corpus ipsum
à terra in aerem sustollat.

Tales fuerunt frequentissimi raptus SS. V. TE-
RESIÆ matris nostræ, de qua, ut ex informatio-
nibus Canonizationis ejus constat, non modo
extra se frequenter rapiebatur, verum etiam mul-
toties tanta erat spiritus divini vis, & vehemen-
tia, ut in his raptibus corpus simul cum spiritu, vi-
dentibus ei assistentibus elevaretur. Non dissimi-
les, nec minus frequentes fuere ecstasies & raptus,
quos patiebatur B. P. Joannes à Cruce, S. Teresa
in restaurando Carmelo strenuus ac fidelissimus
Coadjutor, ut tradunt admiran dæ vitæ ejus Hi-
storiographi, quibus etiam corporis claritas &
splendor, & flammularum radii non raro accede-
bant. Tanta enim solet esse spiritus divini virtus,
ardorque divini amoris, ut non solum spiritum in
DEUM transferat; sed & corpus natura sua gra-
ve & ponderosum spiritus conditiones, ac corpo-
ris gloriosi dotes, nempe subtilitatem atque agili-
tatem induere faciat. Tales similiter fuerunt alio-
rum insignium Sanctorum raptus, de quibus ple-
nius infra disseremus.

Alius est voluntarius raptus, qui, ut superior an-
notavimus, ex propria intentione, & ex vehemen-
ti contemplatione contingere solet; talis quidem
fuit D. Petri A. 10. quicùm oraret, ex vehe-
mentij contemplatione, ut docet D. Thom. 2. 2.
q. 173. art. 3. divinitus fuit raptus. Et in raptu hoc
voluntario potest quis absque magna difficultate,

Thom. 2. 2.

Operatio Spiritus
S. II

Raptus
mentis
dividitur
in fortui-
tum &
volunta-
rium.

Obje

349